

вказівок вищого керівництва [4, с. 70–72].

До об'єктивних причин можна віднести ту обставину, що перед нападом на СРСР Німеччина мала потужну матеріальну базу. Одинадцять європейських країн насильно чи з власної волі надали можливість розпоряджатися своїми економічними ресурсами. Тобто СРСР довелося воювати не тільки з Німеччиною, а, по суті, з усією Європою. Економіка Німеччини давно була переведена на воєнний лад. СССР на початковому етапі війни змушені були зосередити свої зусилля на демонтажі заводів та вивезення їх на схід країни. Модернізація та прискорений випуск військової продукції відійшли на другий план. Німеччина мала військовий блок, союзників, які взяли пряму участь в агресії проти СРСР (Італія, Угорщина, Румунія, Фінляндія). СРСР напередодні війни військового блоку не мали і змушені були розраховувати тільки на власні сили. Німецька армія вступила у війну з дворічним досвідом ведення сучасної війни з участю великих танкових і повітряних підрозділів. Військове командування Червоної Армії зустріли війну із старою доктриною.

У цілому ж, прорахунки політичного керівництва та недооцінка військово-політичних подій, які розпочалися в Європі у 1939 році, мали катастрофічні наслідки для населення, армії та економіки країни. Червона Армія виявилася неготовою ані до наступальних дій, ані до ефективної стратегічної оборони. Знадобилися величезні жертви, колосальні зусилля, щоб переломити хід збройної боротьби та згодом здобути перемогу.

Список використаної літератури

1. Коваль М.В. Україна в Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939–1945 рр.). Київ: Альтернативи, 1999. 335 с.
2. Соколов Б. Истребленные маршалы. Смоленск: Русич, 2000. 528 с.
3. Бережков В. Страницы дипломатической истории. М. : Международные отношения, 1987. 616 с.
4. Кноп Г. История вермахта. Итоги. СПб: Питер, 2009. 272 с.

Антонова Катерина Сергіївна
здобувач вищої освіти 1-го курсу
Ядловська Ольга Степанівна
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат історичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПОЧАТКОВИЙ ЕТАП АТО

Віськові події на Сході України тривають уже сьомий рік. За цей час кожен українець зміг на собі відчути біль та жах війни. Дана тема є актуальною, тому що, на жаль, саме зараз суспільство усвідомило, що війна набула затяжного характеру та досі не припиняється. За час Антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил влада змінилась уже декілька разів, але більшість законів, наказів, договорів та міжнародних зустрічей на даний момент не вирішили питання припинення воєнних дій остаточно. Щодня захисники потерпають від обстрілів агресора, про що повідомляється у новинах. Згадуючи фатальний 2014 рік, вражають спогади щодо величезної кількості військової техніки, яка їздила вулицями щодня, а також розгублене суспільство, яке не розуміло, що відбувається та як на це реагувати. Початок військових подій та антитерористична операція мала такий пребіг.

6 квітня 2014 року відбулось захоплення будівлі Луганської обласної адміністрації. Спроби взяти та утримати будівлю сепаратистами неодноразово робилися й раніше, починаючи з 1 березня, проте цього разу представникам самопроголошеної «молодої республіки» вдалося домогтися захоплення установи. Цього ж дня в Луганську була захоплена будівля СБУ [1]. 7 квітня 2014 року О. В. Турчиновим було оголошено про створення спеціального антикризового штабу, а 14 квітня 2014 року було підписано указ про виконання ухваленого рішення «Про невідкладні заходи з подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності» і розпочалася Антитерористична операція зі звільнення окупованих територій Донецької та Луганської областей. Напередодні відбулося стрімке загострення ситуації: за підтримки російських спецслужб і «добровольців-волонтерів» бойовики зайняли Донецьк, Луганськ, Горлівку, Краматорськ, Слов'янськ, Лисичанськ, Маріуполь; під їхнім контролем опинилася половина Донеччини і Луганщини [2].

16 квітня 2014 року в Маріуполі терористи підпалили автозак, використовуючи вогнепальну зброю та коктейлі Молотова. Перше серйозне бойове зіткнення українських військових з незаконними збройними формуваннями відбулося 2 травня, коли в небі над Слов'янськом за допомогою переносного зенітно-ракетного комплексу було збито гелікоптер сил АТО [3].

9 травня 2014 року розпочалася облога Маріуполя, яка тривала до 13 травня. Бій за будівлю маріупольського міського управління міліції – фактично перша збройна відповідь Збройних Сил України на низку захоплень адміністративних будівель російськими окупантами у Донецькій і Луганській областях навесні 2014 року [4].

У перші місяці АТО кожна смерть українських військових на сході країни була шокуючою. Найбільшою одномоментною втратою ЗСУ тоді стало збиття українського літака Іл-76 в м. Луганськ. У ніч на 14 червня 2014 року проросійськими силами було збито військово-транспортний Іл-76. Унаслідок теракту загинули 49 осіб. На той момент це була найбільша період втрата Збройних сил України за період незалежності. 17 квітня 2014 року над входом до аеропорту було вивішено прапор «ДНР». Роботу аеропорту було припинено лише 6 травня 2014 року через загрозу безпеці польотів [5].

1 грудня 2014 року відновились запеклі бої у терміналах Донецького аеропорту. Станом на 13:00 аеропорт було обстріляно 11 разів. Ось що написала у цей день волонтерка і керівниця бригади швидкого реагування «Вітерець», Народний Герой України Галина Алмазова: «Найважчі 5 днів чергування під аеропортом. Загинули... Земля їм пухом! Поранені, вже втратила їм рахунок... Нічні виїзди і заїзди назад на передову під безперервними обстрілами. Це означає надможлива швидкість по засніжених дорогах, вимкнені фари, стогони поранених, благання, щоб довести їх живими, а нам повернутися назад» [6]. Загалом Донецький аеропорт обороняли 242 дні.

Отже, відтворюючи події самого початку війни, можна зрозуміти, що це був найскладніший рік за всю історію війни. Адже ні влада, ні воїни не були готові до війни. Наші захисники не мали надійних бронезилетів чи якісної зброї, деякі були навіть фізично не підготовлені, однак все одно гідно захищали рідну Батьківщину.

Список використаної літератури

1. Три роки війни на Донбасі: ключові події АТО. *Слово і діло*. 06.04.2017. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2017/04/06/infografika/bezpeka/try-roky-vijny-donbasi-klyuchovi-podiyi-ato> (Дата доступу: 19.09.2021)
2. Біла І. Минає 6 років від початку АТО, коли армія України почала «відроджуватися з попелу» – видання (огляд преси). *Радіо свобода*. 14.04.2020 URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30551479.html> (Дата доступу: 19.09.2021)
3. П'ять років тому розпочалась активна фаза АТО. *УкрІнформ*. 14.04.2019 URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/2680729-pat-rokiv-tomu-rozpocalas-aktivna-faza-ato.html> (Дата доступу: 19.09.2021)
4. 7 років від початку АТО/ООС: найважливіші цифри і факти про війну, яку РФ досі веде про України. *5 канал*. 14.04.2021 URL: <https://www.google.com.ua/amp/s/www.5.ua/amp/suspilstvo/7-rokiv-vid-pochatku-atoos-naivazhlyvishi-tsyfry-i-fakty-pro-viynu-iaku-rf-dosi-vede-pro-ukrainy-241873.html> (Дата доступу: 19.09.2021)
5. Романов Є. Бої за Маріуполь 9 травня 2014 року. Спогади учасників тих подій. 09.05.2020. URL: <https://armyinform.com.ua/2020/05/boyi-za-mariupol-9-travnja-2014-roku-yak-cze-bulo-spagady-uchasnykiv-tyh-podij/> (Дата доступу: 19.09.2021)
6. Шторгін І. Грудень 2014 року в обороні Донецького аеропорту: хронологія, спогади, фотографії. 31.12.2020. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/gruden-2014-hronologiya-oborona-donetskyu-aeroport/30980847.html> (Дата доступу: 19.09.2021)

Бєбешко Данило Станіславович,
здобувач вищої освіти,
Науковий керівник:
Руських Ірина Валеріївна,
старший викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

СТОРИНКИ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

За свою історію Українська Держава пережила багато потрясінь. Її знищували, мову забороняли та нав'язували іншу, але націю та державність вдалося не втратити.

Варто зазначити, що поняття «держава» – це суверенна політико-територіальна організація суспільства, що володіє владою, яка здійснюється державним апаратом на основі юридичних норм, що забезпечують захист і узгодження суспільних, групових, індивідуальних інтересів з опорою, у разі потреби, на легальний примус [1]. Державність – термін схожий, але додаються державні символи, національні традиції, віра. Якщо говорити про державність Української Держави, то треба починати з часів Київської Русі, Галицько-Волинського князівства, Гетьманщини, намагання повернути незалежність, період незалежності України.

З Київської Русі починається об'єднання слов'ян у державну політичну силу. Київська Русь поступово ставала сильнішою, а в 988 році відбулась найвизначніша подія для українських земель – хрещення Русі. Ця подія є визначною для державності Русі-України. Після 988 року Русь переходить на свій